

tænkt paa at foreslaa denne Bane næste Aar, og jeg skal derfor ikke opholde mig videre ved disse den ærede Ministers Indvendinger. Naar jeg skal sige et Par Ord om denne Viborg—Herning-Bane, vil jeg sige, at for os Jyder er den absolut den vigtigste af alle de Baner, der findes paa dette Forslag. Det er et Ønske, vi have baaret frem Gang efter Gang i 20 Aar, og et Ønske, som jeg har været Talsmand for i dette Ting for mange Aar siden. Da vi forhandlede om Holstebro—Løgstør-Banen i Slutningen af 80'erne stod det samme paa Dagsordenen. Den allerstørste Del af Jyllands Ønsker gaar i Retning af en god og hensigtsmæssig Forbindelse med Esbjerg, og da Viborg—Herning-Banen, i Følge hvad der tidligere har foreligget, vil forkorte Vejen til Esbjerg med 11 Mil, have vi særlig sat Pris derpaa, og da der i dette Øjeblik foreligger Andragender fra 82 Sogneraad, 3 Amtsraad, nemlig Ringkøbing, Viborg og Aalborg og fra en Masse Landboforeninger, synes jeg, at det er klare Vidnesbyrd om, hvilke Ønsker der er oppe fra Jylland med Hensyn til denne Bane. Dernæst er det saaledes, at denne Bane koster forholdsvis mindre end andre. Den andrager, som den sidste ærede Taler gjorde opmærksom paa, et Beløb af 2,670,000 Kr., med Materiel, Inventarium og det hele, saa det er noget mindre end de andre Baner, der er Tale om her. Jeg kan indskrænke mig til disse Bemærkninger med Hensyn til Viborg—Herning-Banen og sige, at det er en Bane, som jeg tror, at Jylland først og fremmest sætter Pris paa, og som absolut maa siges at være den vigtigste af dem alle, og jeg er ikke bange for, at den ikke skal skal kunne betale sig, eller endogsaa give betydeligt Underskud, som den sidste ærede Taler betonedede. Dette, at de jyske Baner ikke betale sig og at de give et betydeligt Underskud, fremdrages nu og da her i Tinget, men, som det forekommer mig, uden Grund. Da vi i sin Tid forhandlede om Kystbanen, der var beregnet til at koste 1½ Million Kr. pr. Banemil, 6 Millioner med Ekspropriation og det hele, stillede jeg et beskedent Forslag om, at Danmarks rigeste Egn skulde betale 40,000 Kr. pr. Banemil, men det blev betragtet som aldeles urimeligt, idet denne Kystbane vilde betale sig, give rigeligt Overskud for Statskassen, saa det var meningsløst, at Befolkningen skulde give noget til den! Efter at den var færdig, viser det sig, at den ikke alene ikke giver en eneste Øre i Indtægt, men der

mangler et Par Hundrede Tusinde aarligt i, at den kan bære sin Drift, og endda tjener den som Rovbane for den anden Statsbane, som den løber næsten parallelt med. Jeg tror nok, at jeg har Ret til at sige, at der findes ikke en eneste Bane i hele Landet, hvor noget tilsvarende finder Sted — det er jeg sikker paa — hvor der i den Grad er Tale om Underskud, og hvor den ikke kan hære sin Drift, som Tilfældet er her. Man skal ogsaa lægge Merke til, at Banerne i de mindre befolkede Egne i Jylland kun have 2 à 3 Tog i hver Retning, hvorimod der i de mere befolkede Egne gaar mange Tog i hver Retning. Jeg kan indskrænke mig til disse Bemærkninger angaaende Viborg—Herning Banen.

Banerne fra Vejle til Give og fra Give over Herning til Holstebro, de Baner, som ere nævnte under § 1 b. og c., og alt, hvad der dermed staar i Forbindelse, ere jo de kostbareste af dem alle. Det Projekt andrager efter Regeringens oprindelige Forslag 8½ Million Kr. Det er mange Penge, og naar jeg skal udtale min og manges Mening om hele dette Projekt, finder jeg det det mindst nødvendige af dem alle. Det er vedtaget af den jyske Jærnbane-kommission, men det er det, Flertallet af Jyderne sætter mindst Pris paa. Jeg skal dog ikke stemme mod det. Jeg kan sige, at jeg næsten aldrig stemmer mod Jærnbane-forslag, idet jeg ikke har noget imod, at de lokale Interesser blive betjente saa godt, som det lader sig forene med det almene Vel. Men jeg skal ikke nægte, at jeg i Virkeligheden har meget mod dette Anlæg, navnlig som Statsbaneanlæg. Jeg havde fundet det naturligt, om den Bane var bleven anlagt som Privatbane, i alt Fald fra Herning og til Vejle. Vi have nu den private Bane Vejle—Give Banen, der betaler sig forholdsvis godt, giver ikke saa lille et Overskud, hvilket ærede Medlemmer kunne se af den sidste Beretning om Statsbanedriften. Skulle vi nu til at drive den som Statsbane, er jeg bange for, at det ikke kommer til at gaa paa den Vis. Jeg kunde finde mig i Anlæg af en Statsbane fra Holstebro til Herning, men at man saa standsede der og lod Resten være en Privatbane. En Statsbane fra Holstebro til Herning vil ogsaa komme til at staa i Forbindelse med et Projekt, der ganske sikkert senere vil komme frem, nemlig om en Forbindelse mellem Aarhus og Kalundborg, eller en Forbindelse mellem Refsnæs og Hou. Jeg forstaar ikke, hvorfor man har sat det oven for nævnte Anlæg i Spidsen for de jyske Forslag, da det efter